

Leidingdeel Bijbelstudie Elia – schets 1

Alles of niets!

A) Doel

1. *Betekenis benoemen*

God dienen is het mooiste dat er is. Dienen we Hem al of dienen we nog onszelf? Zo radicaal is het.

2. *Actualiteit aangeven*

Vragen over Gods leiding en Zijn straffen kunnen in onze tijd bij de jongeren spelen. Het wereldnieuws hebben ze binnen handbereik op internet en zal hen in meer of mindere mate bezig houden. In deze studie breekt 'Gods politiek' in op de menselijke regering. Achab denkt zonder God te kunnen heersen, maar Gods knecht Elia ontmoet hem. Ook in onze tijd worden andere machten en krachten (veel) meer aanbeden en gezocht dan de HEERE. Afgoderij is op een meer verborgen, maar niet minder gevaarlijke manier aanwezig in onze samenleving als in het Israël van Elia.

3. *Christus centraal stellen*

Israëls koningen gingen vaak hun eigen gang. Zou het volk Israël nog weten dat het Gods eigendom is? Of vergeten ze hun Bevrijder, YHWH Die hen uit Egypte leidde? In het zenden van Zijn Zoon heeft God definitief gesproken en een eeuwige Koning gegeven (vgl. H.C. Zondag 12). De Heere Jezus is ook naar ons, de heidenen toegekomen. Hij had Zijn hele schepping op het oog maar kwam in het bijzonder voor de 'verloren schapen van het huis Israël'. Hij, Jezus uit Nazareth, was de Enige Die waarachtig en helemaal Zijn Vader diende. Door deze Verlosser te dienen kan Israël in de diepste zin bevrijd worden. En die bevrijdende boodschap is sinds Pinksteren ook ten volle naar de heidenvolken uitgegaan. Daarom worden wij ook opgeroepen om deze Koning te dienen.

B) Achtergrondinformatie

Laat voor de jongeren eerst de globale lijn van de oudtestamentische boeken eerste (weer) helder worden. Vertel kort hoe het volk Israël in deze situatie terecht is gekomen. Een tijdbalk/plaat kan hierbij helpen. Na de uittocht en de intocht brak de richtertijd aan, waarin het volk (zoals de omliggende volken) een aardse koning verlangde. De HEERE gaf toe, maar zei ook dat dit verlangen ten diepste uit opstand tegen Hem voortkwam (zie 1 Samuël 8:7). Koning Saul werd vanwege ongehoorzaamheid op bepaald moment verworpen, maar de koningen David en Salomo dienden

God gedurende het grootste deel van hun leven. Hun machtsgebied breidde zich in die tijd uit, onder Gods zegenende hand. Het rijk brak echter uiteen ten tijde van Salomo's zoon Rehabeam (1 Koningen 12). Er ontstond een zuidelijk rijk (Juda) en een noordelijk rijk (Israël). Jerobeam zette het volk aan tot afgodendienst in Dan en Bethel. De eredienst aan de HEERE te Jeruzalem verflauwde en hieraan gepaard kwamen allerlei andere publieke zonden aan het licht. Elia treedt in dit noordelijke deel op, als gezant van de enige God, de HEERE.

De naam Elia betekent "mijn God is de HEERE". Dat is ook de boodschap die hij brengt. Er is geen God dan de HEERE alleen. Het is Elia's levenstaak om daarop te wijzen en het volk tot de dienst van de HEERE terug te roepen. Ook al wordt dit niet beschreven, toch is Elia wel door God tot profeet geroepen. Hij staat voor het aangezicht van de HEERE, d.w.z. in Zijn dienst. Hij spreekt Zijn woord.

Heel passend is de straf van droogte. Baäl was naar men dacht de mannelijke natuurgod, die zorgde voor de vruchtbaarheid van land, dier en mens. De weersgesteldheid en de vegetatie werden door hem geregeld. Hij zorgde voor de regen. Om met volle teugen te genieten van een overvloedige tafel en een vruchtbaar huwelijk moest je dus deze god dienen. Dat was puur eigen belang. Wilde je goed boeren en plezier hebben in 't leven, dan moest je wel wat offers over hebben voor deze Baäl. Men geloofde immers dat hij al het leven verwekte en van hem afhankelijk was. In de Baäl-dienst zien we hoe de gevallen mens de natuur vergoddelijkt en het schepsel verheerlijkt. Dit leidt tot een tamelijk losbandige en seksueel geladen levensstijl. Als de HEERE in deze schets een droogte zendt, blijkt echter de machteloosheid van Baäl Volgens Jakobus 5 : 17 heeft Elia om droogte gebeden. Hij wilde dat gezien zou worden, dat alleen de HEERE God is.

C) Suggesties voor de avondinvulling

Niveau 1	Niveau 2
<p>Alternatieve startopdracht</p> <p>Laat de jongeren voor zichzelf opschrijven wat voor hen afgoden zijn in hun leven. Laat jongeren die dit willen aan de groep vertellen wat zij hebben opgeschreven.</p> <p>Je kunt de jongeren ook een tijdbalk laten maken met de punten die bij de achtergrondinformatie hierboven genoemd zijn.</p>	<p>Alternatieve startopdracht</p> <p>Laat de jongeren voor zichzelf opschrijven wat voor hen afgoden zijn in hun leven. Laat jongeren die dit willen aan de groep vertellen wat zij hebben opgeschreven.</p> <p>Je kunt de jongeren ook een tijdbalk laten maken met de punten die bij de achtergrondinformatie hierboven genoemd zijn.</p>

<p>Bijbel 1 Koningen 16:29-17:1 <i>Laat deze vragen altijd aan de orde komen</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wie is Achab? Waarvan ken je hem uit de Bijbel? 2. Wat doet een profeet? Ken je nog meer profeten? 3. Wat voor impact zou het op de koning en het volk hebben dat dat Elia een droge periode aankondigt (17:1)? <p><i>Maak een eigen selectie uit de andere vragen die in de Handreiking staan.</i></p>	<p>Bijbel 1 Koningen 16:29-17:1 <i>Laat deze vragen altijd aan de orde komen</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wat betekent het dat Achab kwaad deed in Gods ogen (vers 30)? 2. Wat zou de betekenis van vers 34 zijn? Zie ook Jozua 6:26. 3. Wat voor impact zou het op de koning en het volk hebben dat dat Elia een droge periode aankondigt (17:1)? <p><i>Maak een eigen selectie uit de andere vragen die in de Handreiking staan.</i></p>
<p>Overige verwerking Bedenk met elkaar overeenkomsten en verschillen tussen de tijd van Elia en onze tijd en schrijf deze in twee verschillende kolommen naast elkaar op het bord.</p> <p> www.lcj.nl/verwerkingplus16</p>	<p>Overige verwerking Bestudeer aan de hand van de Zweedse bijbelstudiemethode Lukas 14: 25-35. Dit gedeelte wordt ook in de bijbelstudieopdracht in het boekje genoemd.</p> <p> www.lcj.nl/verwerkingplus16</p>

D) Antwoorden en suggesties

Vraag 1

Jaloersheid wordt wel verbonden met wat God zegt over Zichzelf in het tweede gebod in Exodus 20. 'Na-ijverig' betekent daar dat God voor Zijn eer ijvert. Die eer, die Hij met niets of niemand anders wil delen. Hij kan het bij wijze van spreken niet hebben als iets of iemand anders even veel of meer eer ontvangt dan Hij. De eer/verering die God als Schepper en Koning van deze wereld toekomt, hoort nergens anders thuis. Het past niet om een afgod die eer te geven. Alleen de Heere God komt de eer toe, niet Baäl. Wat betekent dit voor de jongeren? Dat het eren van iets of iemand anders niet op de juiste plek is. Wie God nog niet kent, mag toch worden aangemoedigd om Hem wel te gaan dienen. God ziet er naar uit!

Vraag 2

Persoonlijke vraag. Houd oog voor diversiteit onder jongeren als het om leren gaat (werk, school, achtergrond, gezin). Dat de afgodsdienst aan Baäl een dienst was die gericht was op een zichtbaar beeld heeft ons wat te zeggen. Wij zijn namelijk ook meer gericht op wat we zien of voelen, dan op de dingen die we niet kunnen zien. Terwijl Jezus gezegd heeft dat zalig is wie niet heeft gezien en toch gelooft (Joh. 20). We gaan snel op zichtbare dingen vertrouwen in plaats van op Gods leiding en zorg voor ons leven. Doordat ons hart zondig is, dwalen we af van het pad van Gods geboden. Ook nadat we genade ontvangen hebben is die oude mens nog actief in ons. Die strijd kent ook iemand die de Heere heeft lief gekregen. Heel makkelijk denk je dat God dienen samen kan gaan met iets/iemand anders dienen. We willen graag zelf de touwtjes van ons leven in handen hebben. Ook is het steeds nodig dat we in de Bijbel de woorden van God lezen en horen. Zo kijken we in de spiegel. Leef ik als iemand die Hem gehoorzaamt, of luister ik liever naar mijzelf? Door Zijn Woord wil de Heilige Geest ons geweten aanspreken en werkt Hij in ons. Dat is zo goed en nodig! Laat dat vooral doorklinken in het gesprek. We mogen het van Hem verwachten.

Vraag 3

- a. In tegenstelling tot wat vaak wordt gedacht is een profeet geen 'toekomstvoorspeller'. Een profeet wordt door God geroepen om Zijn Woord door te geven. Dat Woord heeft kracht voor het verleden, het heden en de toekomst. Het is alsof de krant/ het wereldnieuws vanuit Gods perspectief wordt verwoord. De profeet geeft dat door en zegt niet wat hij zelf graag wil, maar wat God hem heeft opgedragen.

Het doorgeven van Gods Woord gebeurt nu op een andere manier dan in de tijd van Elia. Dit komt omdat wij Gods volledige openbaring, de Bijbel, hebben. Dat wij Gods volledige openbaring kennen is een ontzettend groot geschenk. De Bijbel is Gods Woord en daarin komt Zijn stem tot ons.

- b. Geroepen dienaren (predikanten, maar ook andere ambtsdragers) hebben de taak dat Woord door te geven. Als zij spreken, spreekt God tot ons (zie de 2^e stelling op p. 9). Elke gelovige heeft daarnaast volgens 1 Petrus 2:5-9 de taak om Gods daden te verkondigen. Het doorgeven en voorleven van Gods Woord is dus niet iets dat alleen voor broeders in het bijzondere ambt is. Profeteren kun je dus ook als gelovige op jouw eigen plaats doen, door Gods Woord te verspreiden.

Het is ook belangrijk om de heilshistorie te noemen. Hoe het Woord van God 'functioneerde' in het Oude Testament was anders dan in het Nieuwe Testament. Dat zegt ons namelijk overduidelijk dat Christus op aarde is gekomen. In Hem is Gods Woord vlees geworden (Johannes 1) en is Zijn wil en Woord volkomen helder geworden. Daarom moeten we de Zoon gehoorzaam zijn en naar Hem luisteren, omdat we zo de Vader eren. Hij is de hoogste Profeet

en in Hem is de volle heilsboodschap van God verkondigd. We hoeven daarom niet meer een nieuwe Elia te verwachten. In die zin is er een verschil met de oudtestamentische tijd.

Vraag 4

De vraag komt op uit vers 31. Achab trouwde met een buitenlandse vrouw. Nu is dat op zich niet verkeerd: denk maar aan Ruth, de Moabitische. Uit haar is de Messias voortgekomen! Maar het feit dat Izebel een afgod diende is wel verkeerd. Het is gevaarlijk om in je verkeringstijd niet samen over de dienst aan de Heere God te spreken, of om te denken dat het wel goedkomt en je er toch wel hetzelfde over denkt. Ook Achabs voorvader Salomo was gevallen voor de afgoden die zijn (vele) vrouwen met zich meebrachten. Welke moderne afgoden zijn voor de verkeringstijd gevaarlijk? Je kunt ook aan de jongeren vragen of je met een ongelovig/onchristelijk meisje of jongen verkering kunt hebben en waarom wel/niet. Misschien kun je als leidinggevende (indien je een relatie hebt of getrouwd bent) wat uit eigen ervaring vertellen. Noem daarbij ook hoe mooi het is om samen God te kennen en Hem lief te hebben. Samen Hem dienen is de beste basis voor een relatie! Het is heel mooi en belangrijk om dezelfde basis in je verkering te hebben.

Vraag 5

Niet leven met God betekent in onze tijd eigenlijk hetzelfde als in Elia's tijd. De uitingsvormen veranderen, maar in het hart van mensen is er weinig veranderd. In vers 30 wordt een negatieve spiraal beschreven. Als mensen zich van God afkeren dan is dat hun eigen schuld. Wat we doen of laten doet er toe: lees maar in vers 33 over Gods toorn. In vers 31-33 wordt op vier verschillende manieren de afgoderij van Achab beschreven. Het is dus wel zijn hoofdzonde. Het eerste gebod wordt op allerlei manieren overtreden.

Vraag 6

Vertrouwen (wat de H.C. in v&a 95 als kern noemt) betekent onder andere: ergens trouw aan zijn. Aan wat of wie ben jij het meest trouw in je leven? Daarnaast kun je ook denken aan 'je zekerheid ergens op stellen, op iets/iemand vertrouwen'. Waar vind jij je zekerheid in voor je leven, je school/werk, je vrienden, je tijds- en geldbesteding?

Vraag 7

In Openbaring 2:5 lezen we dat de Heere ermee dreigt om de kandelaar weg te nemen, 'het licht van Zijn evangelie uit te doen'. Zolang er in een land nog Bijbels open gaan, spreekt God. Dat is ook bemoedigend (en daarop doelt vraag b), want God kan en wil nog spreken! Het is ook wel zo, dat wij de Heere niet kunnen en mogen narekenen in Zijn handelen. We hebben verdriet (als het goed is) over de ontkerkelijking en de groei van andere (afgodische) religies. Het kan zijn dat Gods

slaande, oordelende hand hier achter zit. Tegelijk moeten we oppassen om dit heel concreet te maken. Als een kerkelijke gemeente de deuren moet dichtdoen, kunnen we dat niet direct verklaren vanuit een bepaalde zonde die zij zou hebben begaan.

Vraag 9 (nummer 8 ontbreekt!)

Doordat met de komst van Jezus Christus het heil van God is 'opengeslagen' naar alle volken toe, is de positie van christenen niet gelijk over te zetten met de positie die Israël had onder de oude bedeling. Ook in dit opzicht mogen we geen vervangingstheologie bedrijven. Israël houdt een eigen, unieke plaats in Gods heilsplan (zie Romeinen 9-11). Gods straffen en oordelen kun je dan ook niet zo direct (zoals Elia dat hier doorgeeft aan Achab) overzetten als dat in het Oude Testament gebeurde, op last van de Heere. Wél is het zo dat de doorwerking van de zondeval uit Genesis 3 zichtbaar is in de talrijke rampen waarmee wij geconfronteerd worden. Hebzucht, haat, liefdeloosheid, geldzucht en eigenbelang zijn maar enkele (karakter)eigenschappen die ervoor zorgen dat de dingen op deze aarde scheef lopen. God vervult dan in zekere zin wel wat Hij in het paradijs zei: 'ten dage als gij daarvan eet, zult gij de dood sterven.'

Het is goed om te beseffen dat wij mensen geen zicht hebben op dit soort vragen, zoals de Heere dat wel heeft. De Heere Jezus heeft wel gewaarschuwd voor rampen in het laatst der dagen. De vraag voor ons is: hoe reageren wij hierop? Weten we ons geborgen in Gods hand, of zijn we zo hardleers dat we ons door geen enkele schokkende gebeurtenis of ramp meer laten gezeggen?

E) Extra voorbereiding

- Als je iets vertelt over de geschiedenis van Israël kun je vooraf een tijdbalk hier over opzoeken en deze tijdens de avond projecteren via de beamer of gekopieerd meenemen.